

30.10.23 Клас: 9-А(1гр),9-Б(2гр)

Укр.мова Вч.: Харенко Ю.А.

**УМР. СТИЛІ, ТИПИ
МОВЛЕННЯ
(повторення). Жанри
мовлення. Вибірковий
усний переказ тексту
худ.стилю**

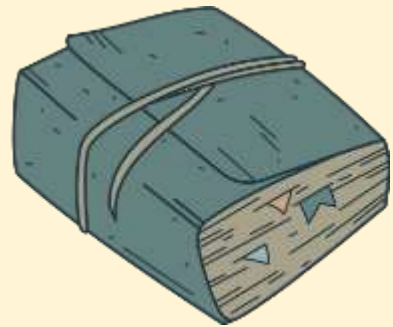
МЕТА УРОКУ:

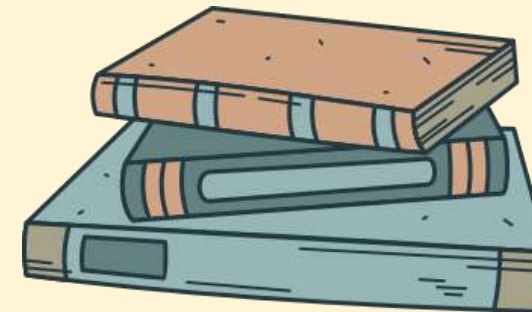
**ПОВТОРИТИ
ВІДОМОСТІ ПРО
МОВЛЕННЯ;**

**НАВЧИТИСЯ
РОЗРІЗНЯТИ ВИДИ
МОВЛЕННЄВОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ;**

**ПОГЛИБИТИ
ЗНАННЯ ПРО ВИДИ
МОВЛЕННЄВОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ;**

**ВИХОВУВАТИ
КУЛЬТУРУ
МОВЛЕННЯ.**

УВАЖНО ПРОСЛУХАЙТЕ ТЕКСТ. ДАЙТЕ ВІДПОВІДІ НА ЗАПИТАННЯ І ВИКОНАЙТЕ ЗАВДАННЯ.

Мовлення, яке ми чуємо, доволі різноманітне. Це і розмовно-побутове спілкування, і місцевий говір, і дискусія в науковій лабораторії, виступи на радіо й телебаченні. Звичайно. Мовлення людей залежить від рівня культури мовців, від мети спілкування, ситуації, в якій воно відбувається.

Літературну мову ми вивчаємо у школі, оволодіваємо нею, читаючи книги. Це мова освіти, офіційно-ділових паперів, науки, художньої літератури та культури.

До основних рис літературної мови належать словникове багатство і розмаїтість виразів, загальноповживаність, обов'язковість їх норм. Норма літературної мови – це взірець, сукупність правил уживання в мовленні слів, їх форм, виразів. Існують правила вимови слів, їх наголошування, написання, за певними правилами будуються словосполучення і речення. Спілкуватися літературною мовою – це говорити відповідно до загальноприйнятих правил довідника.

1. Від чого залежить мовлення людей?
2. В яких ситуаціях необхідно послуговуватися літературною мовою? Наведіть приклади.
3. Які риси літературної мови відрізняють її від побутового мовлення або місцевої говірки? Складіть і розіграйте діалог за ситуацією, зображеною на малюнку.
4. Як ви розумієте поняття норма літературної мови?

ВИДИ МОВЛЕННЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:

- **АУДІЮВАННЯ**

УМІННЯ СПРИЙМАТИ НА СЛУХ ВИСЛОВЛЮВАННЯ РОЗУМІТИ ЙОГО

- **ЧИТАННЯ**

УМІННЯ ЧИТАТИ ТЕКСТИ МОВЧКИ І ВГОЛОС ІЗ ДОСТАТНЬОЮ ШВИДКІСТЮ, РОЗУМІТИ ЗМІСТ ПРОЧИТАНОГО

- **ГОВОРІННЯ**

УМІННЯ ГРАМОТНО СКЛАДАТИ ВЛАСНІ ВИСЛОВЛЮВАННЯ НА ПЕВНІ ТЕМИ З ДОТРИМАННЯМ ПРАВИЛ СПІЛКУВАННЯ

- **ПИСЬМО**

УМІННЯ ГРАМОТНО ПЕРЕДАВАТИ ДУМКИ, ПЕВНІ ВИСЛОВЛЮВАННЯ, ДОТРИМУЮЧИСЬ ПРАВИЛ НАПИСАННЯ СЛІВ І ВЖИВАННЯ РОЗДІЛОВИХ ЗНАКІВ

НАРАЗІ ВИДІЛЯЮТЬ 6 ОСНОВНИХ СТИЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ:

- РОЗМОВНИЙ,
- ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ,
 - НАУКОВИЙ,
 - ХУДОЖНІЙ,
- ОФІЦІЙНО-ДІЛОВИЙ,
 - ЦЕРКОВНИЙ

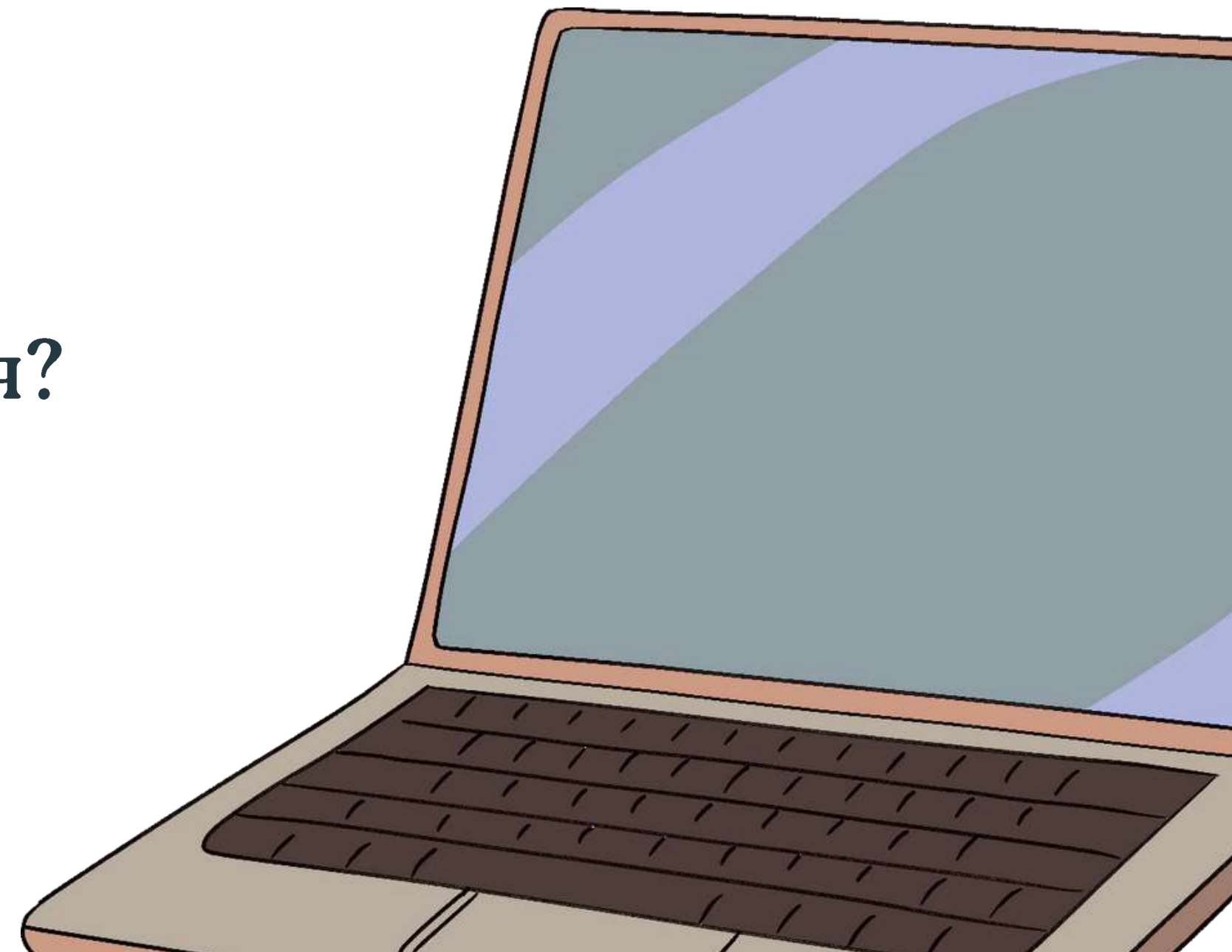
ТЕКСТ 1

Висне над селом із просторів неба місяць
зеленорогий. Собор стоїть у задумі один
серед тиші, серед білої акацієвої ночі. Уночі
він молодіє. Зморщок часу не ньому не
видно, він мовби повертається до козацької
молодості. Коли вперше сяйнув у цих
степах небесними півкулями бань (За
О.Гончаром).

ОБГОВОРЕННЯ

- Визначте стиль мовлення прочитанного тексту ;
- За якими рисами ви визначили стиль мовлення ?
- Яка мета даного висловлювання?
- Чи легко було визначити стиль мовлення ?
- У якій сфері найчастіше вживається цей стиль ?

ТЕКСТ 2

СТАТТЯ 54 (ФРАГМЕНТ).
Культурна спадщина
охороняється законом.
Держава забезпечує
збереження історичних
пам'яток та інших об'єктів,
що становлять культурну
цінність, вживає заходів для
повернення в Україну
культурних цінностей народу,
які знаходяться за її межами
(З Конституції України).

ОБГОВОРЕННЯ

- Визначте стиль мовлення прочитанного тексту ;
- За якими рисами ви визначили стиль мовлення ?
- Яка мета даного висловлювання?
- Чи легко було визначити стиль мовлення ?
- У якій сфері найчастіше вживається цей стиль ?

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ:

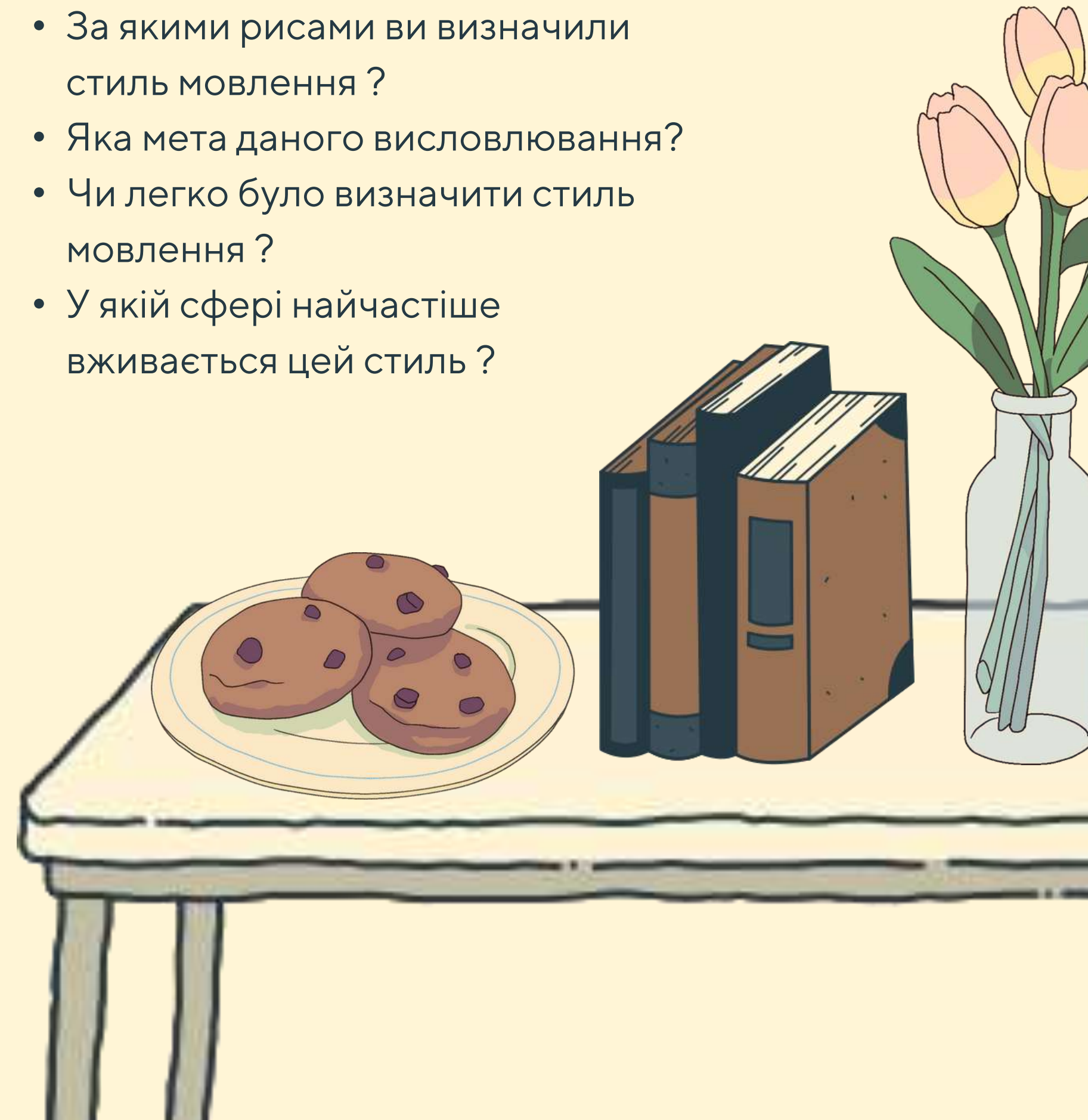
Офіційно-діловий стиль використовується при оформленні ділових паперів, але він може використовуватися як в усній, так і в письмовій формі

ТЕКСТ 3

НАШ НАРОД НІЗВІДКИ НА СВОЇ ЗЕМЛІ
НЕ ПРИХОДИВ, ВІН БУВ ТУТ ЗАВЖДИ.
ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ
ВЕЛИКА, ГЕРОЇЧНА, ХОЧ І НЕ ЗАВЖДИ
ЙОГО ДОРОГА БУЛА ШИРОКА – ЧАСОМ
ЗВУЖУВАЛАСЯ. А ЧАСОМ ПРОСТОРІЛА.
ВІН ПАДАВ І ЗНОВУ ПІДІЙМАВСЯ, ВІН
БОРОВСЯ, ОБОРОНЯВСЯ, БУДУВАВ
ФОРТЕЦІ Й МІСТА, ОРАВ НИВИ. ВІН
СТВОРИВ ДИВОВИЖНИЙ СВІТ ПІСЕНЬ,
КАЗОК, ОПОВІДАНЬ І ЛЕГЕНД. ВІН
ТИСЯЧІ РОКІВ РОЗКАЗУЄ СОБІ Й
СУСІДАМ ПРО СВОЄ МИНУЛЕ (ЗА
В.ШЕВЧУКОМ).

- Визначте стиль мовлення прочитанного тексту ;
- За якими рисами ви визначили стиль мовлення ?
- Яка мета даного висловлювання?
- Чи легко було визначити стиль мовлення ?
- У якій сфері найчастіше вживається цей стиль ?

ТЕКСТ 4

Фундаменти Андріївської церкви заглиблено на 14 м, що дало змогу двоповерховий будинок-стилобат оснастити допоміжними приміщеннями. У плані Андріївська церква – хрест із кінцями різної довжини: вісь на сході – заході – 13 м, на півночі – півдні – 15 м. Висота церкви – 47 м, стилюбата – 15 м, діаметр бані – 10 м (З довідника).

- Визначте стиль мовлення прочитанного тексту ;
 - За якими рисами ви визначили стиль мовлення ?
 - Яка мета даного висловлювання?
 - Чи легко було визначити стиль мовлення ?
 - У якій сфері найчастіше вживається цей стиль ?
-

ТЕКСТ 5

Готувалися ми до уроку історії утрьох.
Довго розглядали малюнки. Особливо
вразив нас малюнок, на якому був
зображений князь Олег зі своєю
дружиною. Так і було написано: «З
дружиною». Ми довго шукали поміж
вусатих, озброєних мечами і списами
дядьків, що сиділи на конях, оту князеву
дружину.

- Вона десь, видно, позаду, - врешті
вирішив Ванько.

Сонька не була б Сонькою, коли б не
заперечила: - І зовсім не позаду! Вона
вдома залишилася: князеві борщ варить (Із
журналу)

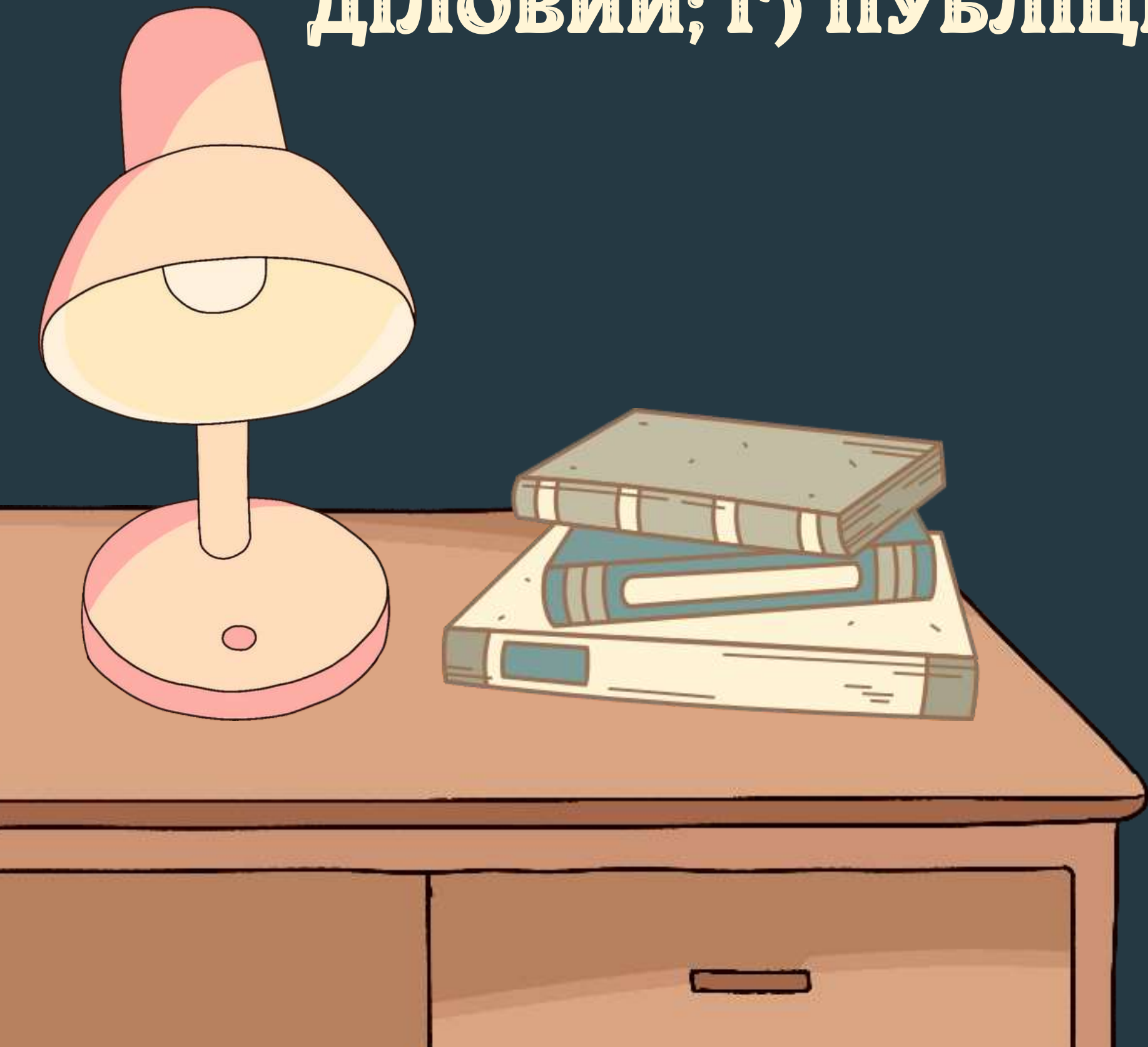
- Визначте стиль мовлення прочитанного тексту ;
- За якими рисами ви визначили стиль мовлення ?
- Яка мета даного висловлювання?
- Чи легко було визначити стиль мовлення ?
- У якій сфері найчастіше вживається цей стиль ?

Практичний блок

ЗАПИШІТЬ СЛОВОСПОЛУЧЕННЯ В ТАКІЙ ПОСЛІДОВНОСТІ СТИЛІВ МОВЛЕННЯ: А) РОЗМОВНИЙ; Б) НАУКОВИЙ; В) ОФІЦІЙНО-ДІЛОВИЙ; Г) ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ; Ґ) ХУДОЖНІЙ.

*Спитаймо бабусю, єднальні
сполучники, двотижневий термін,
заради перемоги добра, краплиста
роса, пречудовий настрій,
складносурядне речення, порядок
денний, об'єднаймося задля
перемоги, зелене море трав, купити
цукерочок, паралельні прямі,
здійснювати відповідну перевірку,
бережіть собори душ, ягоди
зашарілися.*

ТИПИ МОВЛЕННЯ:

- РОЗПОВІДЬ;

- ОПИС; -

- РОЗДУМ

(МІРКУВАННЯ).

ПІДСУМОК УРОКУ:

- - Скільки є стилів мовлення ?
- - Коротко охарактеризуйте кожен тип мовлення.

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ:

**ВИПИСАТИ У ЗОШИТ ПРИКЛАД
НАУКОВОГО ТА ОФІЦІЙНО-
ДІЛОВОГО СТИЛЮ (ДО 5 РЕЧЕНЬ
КОЖНЕ)**